

نورک پوری

نورک ادبانی مرکزی ہیئت طر فخرہ نشر اول نور.

جلد ۲

ایلول ۱۳۴۱

نومرو ۱۲

الفبا مسترسي

کوندن کونه لسانمز تکامل ايدييور ، ووتکامل اوقدر سرعتله وقوعه کليور که انسان عادتاً کوزله کوره بيليور . فقط بوتکامل دها علمی اولمليدر .
يعنی لسانی ضابطه آلتنده بولنديرمق لازمدر . لسانک برچوق ضابطه لرندن اک ايلک واک مهمی الفبا واملادر . بناءً عليه اولاً بونلرک تدقيقی لازمدر . بونلرسر لسان ضابطه سر قالير .

معلومدر که الفبا ابتدا ، برهائی = تصويری Hyerogliphe دنيلن الفبا در که اشيا ومفهوما لری (Ideas) تصوير صورتيله ادا ايدر . ديکيلي طاشده کوردیکمز مصر هيروغليفي اولديني کي آثوري وبابلک چيوي يازيلری (Cunéiforme) ده اوقيلدندر . چين وژاپوني ساده قوللاييلان يازيلرده تصويری يازيلردندر . تصويری يازينک کوچکلکني کورمن اقوام ساميه دن آراميلر تصوتي برالفبا وجوده کتيرمکي دوشونمشلر وکنديلرنده اون آلتی قدر صوت بولمشلر وبونلره تقابل ايدن اون آلتی شکل احداث ايله مشلردر . فقط ، مثلاً ($A = \text{آ}$) صورتی ايجون قبول ايله دکلری نسه کنديلرنده اوکوز معناسه اولان (آ) ک بتون وجودينه برحرف اتخاذي کوچ کورونديکندن اوکوزک اک زياده کوزمه چارپان قسمتی يعنی ايکي بوينوزيني او حرفه تخصیص ايله مشلردر . ينه بويله جه کنديلرنده (ه و) معناسه اولان (ه و) کده طاوان مقطعی ($B = \text{ب}$) حرفه وينه اوديلده دوه معناسه کلن (غ مال) کده باشی ايله بويني (ج) صوتنه علم اتخاذي ايله مشلردر . آراميلری بو حرف بتون اقوام ساميه يه انتقال ايله مرور زمانله هر برنده آيري شکلره کيرمشدر .

قرون اولانک انکلتروسی مثابه سنده اولان فنیکیلر بو حرفلری طولاشدقلری
برلره کوتورمشلردر . قادموس (Gadmus) اسمنده برفنیکیلی بونی یونانستانه ادخال
ایتمشدر . حالا ، یونانجه ده حرفلر اسکی آرامی اسماری طاشیرلر . (آلفا ، ویتا ،
غاما ، دهلتا الخ . . .) روملردن ده رومالیرلر کچمش واونلر واسطه سیله زمانمیزک
بتون خرسستیان ملتیرینه طاغلمشدر . بوالقبا ایله تورات یازلدینی جهتله اقوام
سامیه بر قدسیت قازانمش و شکلنک محافظه سنده عادتاً تعصب کوسترلمشدر . بویه
اولمغله برابر - آیریجه صائته اولدینی ایچون - بو حرفلرک او قومئسنی قولایلاشدیرمق
ایچون حرکه و نقطه لرله اتمامی چاره سی دوشونولمشدر . عربلر ده اقوام سامیه دن
اولدقلری جهتله بو حرفلری آلمشندر . قاموسک رواتیجه (ضطغ) حرفلری
علاوه ایتدکاری کبی مشهور حجاج ظالم زماننده ده بهودیلر باقه رق عربجه نک
او قومئسنی قولایلاشدیرمق و (اقلوا ، اقبلوا) کبی وخیم خطالرک او کنی آلمق
ایچون نقطه و حرکه لر علاوه ایتمشلردر .

قرآن کریم بالطبع او خط ایله یازلمش ایسه ده اسلامیتده تصویر ممنوع ایچون
ینالرک تزیناتنده یازی سوس کبی قوللانیدیغدن حرفلره نقش و تزیینی شکلر
ویرلمش و (ابن مقله) ودها نیجه خطاطلر مختلف قلملر ایجاد ایدمک یازی بی
صنایع نفیسه مرتبه سنه چیقارمشلردر . اسلامیتده ده قدسیت قرانان بوالقبا
صائتار علاوه سی هیچ دوشونولمه مش یالکنز ایرانیلر پ چ ژ وکاف فارسی بی
علاوه ایله مشلردر . بتون جهان صوتی الفبائی تاریخاً بر اصلدن اولدینی حالده
بو کون نصرانی و اسلامی دنیه بیله جک بر حالده ایکی یه آیرلمشدر . اسلاملر بعض
حرفلره نقطه لر علاوه سیله کندی لسانلرنده بولنان صوتلری کوسترمکک جالیشملر
وعرب حرفلرینک تلفظلری دایماً مخافظه ایتمشلردر .

شیمدی کله لم غریبلیرلر : ابتدا یونانیلر یازیلری فنیکیلردن آلدقلری کبی
صاغدن صوله یازمشلر و صوکره متعاقب سطری ینه صاغدن باشلایه جق یرده
صولدن صاغه طوغری یازمشلر . اوچنجی سطری صاغدن صوله دردنجی سطری
صولدن صاغه . . . الخ یازمشلردر . فقط صولدن صاغه طوغری یازمق فیزیولوژی

وسائر برچوق فقط نظردن قولای اولدینی ایچون صاغدن صوله یازمق بتون عرب عالمده ترك ایدلمشدر . بوصولته یازی خصوصنده غربیلره صولاق شرقیلره صاغلاق دیمك طوغری اولسه كركدر . فقط صولاقلك الفبایی قوللانمقده بك معقول حرکت ایتدکلرینی انكار ایتیمه لم . هرملت بو آرایم الفبایی قبول ایتدكدن صوكره یوقاریده روملرده اولدینی کبی هر حرفی کندی لسانلرنده کی سوتة تخصیص ایتمشدر، یعنی عادتاً نیمسه مشلردر . مثلاً بتون ملتدرده (A) اولدینی حالده (B) ی روملر (و = v) و (ج) مقابلی اولان (c) ی ایسه هرملتک آیری آیری تلفظ ایتمشدر . مثلاً فرانسزجه ده G ، K ، Q تلفظ ایدلدیکی کبی دیگر ملتدرده کندی لسانلرینه کوره تلفظ ایلر . فقط طوغریسنی سویله یه لم که غربیلرده مدیتلرینك قدمنه مبنی کلمه لرینك املاسنده تعصب کوستره رك مثلاً (O) صداسی ایچون یکریمی درلو طرز قبول ایتمك کبی افراطه دوشمشلردر . فقط بو حال اسکی ادبیاتی اولمیانلرده کوروله مز : روملر و بولغارلر کبی

بز تورکلره کلنجه : اسلامیه کیرمزدن اول - اخیراً نشر ایتدیکم اورخون آیده لرنده کی - آرامیدن آزما حرفلری قوللانمقلری کبی شیمدی شرق تورکلری مانی آلان اسکی غرب تورکلرینك اسکی شرق تورکلرینه یعنی اوغوزلره غلبه سیله اویغور حرفی قوللانمشلردر . (هبة الحقایق) عنوانی برائرمده کورولدیکی اوزره اویغور حرفلری - تقریباً اون آلتی - بربرینه تامیله بتشمك قابلیتده اولدیغدن تورکجه یی ممکن مرتبه یازمغه کفایت ایدیورسده عربی یه اصلاً کلمه دیکندن شونقصانیله برابر خیلی زمان اسلام تورک عالمده قوللانمش و صکره جنکیز طرفندن موغولجه یه تطبیق ایتدیلمشدر که حالا مغولستانده قوللانمقده در . تورکجه مز برطاقم حرفلر ده ا قبول ایتیش ایه ده بوراده تفصیله لزوم کورمیورم . اسلامیه کیزدكدن صوكره عرب حرفلرینی عیناً قبول ایتدکلری جهته اسکی کتابلریمزی بو کون او قومقده خیلی کوچلك چکیورز . بو کوچلكی چکمه که برابر طوغریسنی سویله لم که اصلاح و ترقیسی یقین زمانه قدر دوشونه مشر سوك عصرده یعنی ایچمزدده فرانسزجه نك تعممی باشلامه سنی متعاقب صامته لریمز

اکیکلکنی آکلادق . (و) حرفنک اوزرینه برطاقم اشارتلیر قویمغه باشلادق ایسه ده قبول عامیه مظهر اوله مدی . چونکه ذاتاً نقطه لرله یوکللی اولان حرفلرک برده اوله جه مقدارینی آرتدیرمق هیچ ده خوشه کیده جک برشی دکلدرد . شونجی برده صوکره آرتق آوروپالیر کبی دوشونوب حرفلری کندیمزه مال ایتک ضرورتی کونش کبی میدانه چیقار . یالکز ابتدا شونی عرض ایدیم که حرفلریمزی دکشدیرمک وصولدن صاغه یازمق فکرنده دکم . یالکز آوروپالیر کبی حرفلریمزه تمک ایلهمک ضروری اولدیغدن اونلر کبی حرکت ایدلم . چونکه شویله بویله بیک سنلک برتورک حرثی ییقمق هیچ برزمان طوضری اوله ماز . والمزدن کلز . بوکون فنی تدقیقاتمزه نظراً دیلمزده اون صائته واردرد . بونی (ا ، و ، ه ، ی) دن عبارت درت اشارتله تطمین ایتک قابل دکلدرد .

۱ نجی — آو ، آت ، آدا کله لرنده کی تورک ($A = \bar{A}$) سی بزمده آوروپالی قفاسیله حرکت ایتمش اوله مزایچون بوصائته بی ساده (ا) شکلنده یازمق فکرنده ایم . یعنی آوروپالیر فصل ایلک حرفی (A) قبول ایتمشلر ایسه بزمده اوله جه ایلک حرف ایدمک بشقه یرده قوللانماملی یز .

۲ نجی — بر ($A = \bar{A}$) مز دها واردرد که اوده عربی وفارسیدن آلوب قوللانمقده اولدیغمز آل ، آتس ، آلوب کله لرنده کی (A) درکه بونی مدلی الف ($\bar{A}$) اولارق یازملی یز . واقعا بوصائته بزم دکلدرد . فقط بویله کله لری قوللانمقده الفبامزده بولندیرمق یک ضروریدر . دیلمزی بوقیل بابانجی کله لردن تصفه ایتدکدن صوکره طبیعتله استعمالدن ساقط اولور .

۳ — (E) در . بونی بزخانه ، کاشانه ، کله لرینک صوکنده کی های رسمیه ایله شویله بویله ایفا ایدیورز . بوکا برقطعت ویرمک ایچون مختلف (ه) شکلرندن بریسی (E) یه تخصیصی لازمدر . کیری قالان یدی صائته ایچون یکیدن شکلر بولمق لازمدر . آوروپالیر بزم (و) ک مقابلی اولان (V) ی (U, O) شکلنده تعدیل ایدمک ایکی صائت چیقاردقلری کبی (EU, OU) صائته لری ایچونده یا ایکیشر ویا اوچر حرفلی مرکبات ویاخود تک حرفله اشارتلی اشارتسز صائت

قوللانمشلردر . بزدهده فرانسزجه (U , OU , EU , O) صائته لرینه تقابل ایتمک اوزره (و) مزى تعدیل ایده رک اونلر کبی درت شکل چیقارلملیدر . شو صورتله یدی صائتمزک چاره سنی بولدیفمی صائیورم .

۸ نجی — ایمرتمک کله سنده (I) مز وارددر . بونی (ی) ایله افاده ایتمک قابل اولیور . بونی ده بشقه درلو بر (ی) ایله تطمین ایتلیدر .

۹ نجی — (قیلحق) ده کی قافک ،

۱۰ نجی — (سودی) ده کی دالک حرکه لری وارددر که بونلر ایچون همه حال ایکی شکل ایجاد ایتمک کر کدر .

بو صورتله دیلمزده موجود اولان اون صائته بی الده ایتمش اولورز . صائته لر من ایسه ب ، پ ، ج ، چ ، ح ، خ ، د ، ر ، ز ، س ، ش ، غ ، ف ، ق ، ک ، کت ، کک ، ل ، م ، ن ، و ، ه ، ی یعنی یکرمی درت دانه در . فقط اسکی تور کجه ده ماتمک (ذ) ایله (ژ) حرف لری ده بولندیفنی ایچون او کله لری ده اسکی شکل لری ایله یازمق ایچون بونلری ده قوللانمق ضروری اولور .

واقعا آت ، آتمق ، آتا کله لرنده کورولدیکی کبی تورک تورک (ت) لری (ط) یه بکزیور ایسه ده بونی اداره ایدن تورک صائته سی نصل او قونه جننی تعیین ایدر . یعنی مدسز الفله یازدیغمز زمان (ط) او قونور . مدلی الفله یازارسق (ت) او قونور . ینه بویله جه مدسز الفله یازدیغمز آو ، آلیق کله لرنده کی (ل) لر آوروپا- لیرک (L) polonais دیدکلری قالین لام سنی ویرر . مدلی الفله یازارسق ایجه لام او قونور . آل ، آلام کله لرنده اولدیفنی بی . بونلرده طبیعی تور کجه دکلدر . ایسته (آ) صائته سنک ایکی یه تقریبی بزى ایکی (ت) ایکی (ل) کلفتندن قور تارمش اولور . دیلمزده حایلار ، علی جنکیز اویونی کبی کله لرده کورولدیکی کبی (ح) و (ع) حرف لری تشکل ایدر کبی کورونیور . چونکه بونلر (آیلار) و (آل جنکیز) اویونی ایکن (ح) و (ع) لی تلفظ ایدلمکه باشلانمشدر که بونک او کنی آلمق لازمدر . ایسته شویله جه آوروپالی دوشونجه سیله یکرمی درت حرفدن مرکب و الفبا وجوده کتیرمش اولیورز . فقط بو قدر کافی دکلدر . یازی یازمق ده ، او قونمق ده ،

طبع و ترتیب ده قولای اولمیدر. یازمق ایچون حرفلرک تماماً متصل اوله رق یازمسی شرطدر. اوقونمقده و طبع و ترتیبده ایسه حرفلرک یان یانه و منفصل اولمسی لازمدر. و بوندن دولایی حرفلرک اوروپا الفبالرندمه اولدیغی کبی برچرپیده اولمسی اقتضایدر. ایشته کرک حرفلرمنزه بوشکلی و کرکسه لازم کلن صائته لری ایجاد ایتک ایچون خط ترسیمده ماهر برقاچ ذات ایله برایکی تیپوغرافک برآرایه کلوب برقرار ویرمسی و بونلرک قرارینی حکومتک قبول ایله مکتبلرک ایلاک سنه لرندمه بو حرفلرله تدریسه باشلا تلمسی و غزته لرده بعض فقره لرک بو حرفلرله ترتیبی ایله خلق آرمه سنده نشره چالیشمسی تعمینی تأمین ایدر. ایشته معارف وکیل محترمی حمدالله صبیحی بک افندی شو معروضاتمی نظر دفته آلیر و او ایله بر قومیس یون تشکیلی ایله اونلرک رأینی قبول ایدوب تطبیقنه باشلا لرلر ایسه مسئله حکومتجه صورت قطعیه ده حل ایدلش اولور. والا فلانک الفباسی، فلانک الفباسی دییه قاریش قلقار و سنلک بئلک دعوالرندن قورتولا مایز.

متعاقب دیگر مقاله لرمده املا و دیلمزک تصفییه سنه دائر اولان فکر و رأیلری احتوا ایده جکدر.

غیب عاصم